

Wsparcie kobiety rodzącej przez dule w obliczu wyzwań systemu ochrony zdrowia

Dr n. med. Justyna Stępkowska

UKSW

Kołowa historia porodu i form opieki okołoporodowej

Standardy opieki okołoporodowej w Polsce

Rozporządzenie MZ „określa poszczególne elementy opieki medycznej mającej na celu uzyskanie dobrego stanu zdrowia matki i dziecka, przy ograniczeniu do niezbędnego minimum interwencji medycznych, w szczególności: amniotomii, stymulacji czynności skurczowej, podawania opioidów, nacięcia krocza, cięcia cesarskiego, podania noworodkowi mleka modyfikowanego, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa zdrowotnego, w ramach których opieka opiera się na praktykach o udowodnionej skuteczności”

Dz. U. Z 2016r. poz. 1132, Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem.

Rozporządzenia Ministra Zdrowia wskazuje m.in:

- ❖ należy zachęcać kobietę rodzącą do korzystania ze wsparcia osoby towarzyszącej (Część V, ust. 3 pkt 3)

Dz. U. Z 2016r. poz. 1132, Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem.

Doula w opiece okołoporodowej nad kobietą

WORTAL PUBLICZNYCH
SŁUŻB ZATRUDNIENIA

Asystentka kobiety w czasie ciąży i porodu (doula)

Udziela kobiecie w okresie ciąży, podczas porodu wsparcia emocjonalnego stwarzającego poczucie bezpieczeństwa. Przygotowuje i pomaga rodzącej w spożywaniu płynów. Masuje rodzącą. Ściśle współpracuje z osobą sprawującą opiekę nad kobietą podczas porodu (położna, lekarz).

Kod: 532906

Do zadań douli zgodnie z opisem zawodu należą m.in.:

- ❖ wspieranie emocjonalne kobiety przed porodem,
- ❖ towarzyszenie kobiecie w trakcie porodu: udzielanie wsparcia emocjonalnego stwarzającego poczucie bezpieczeństwa, pogłębianie relacji z ojcem dziecka podczas porodu rodzinnego, masowanie rodzącej pod kierunkiem osoby sprawującej opiekę nad rodzącą,
- ❖ służenie pomocą matce w opiece nad noworodkiem podczas czynności domowych

Doula nie podejmuje decyzji medycznych.

Jej zadaniem jest zapewnienie wsparcia i dostarczania informacji kobiecie rodzącej oraz jej najbliższym.

Doula współpracuje z ojcem i innymi członkami rodziny.

DOULA

versus

PROFESJONALIŚCI MEDYCZNI

(lekarze, położne, pielęgniarki)

Raport z badań

Fot.: www.mamasy.pl/a/matka-musiala-zaplacic-za-przytulenie-dziecka-po-porodzie-274.html

CEL BADANIA

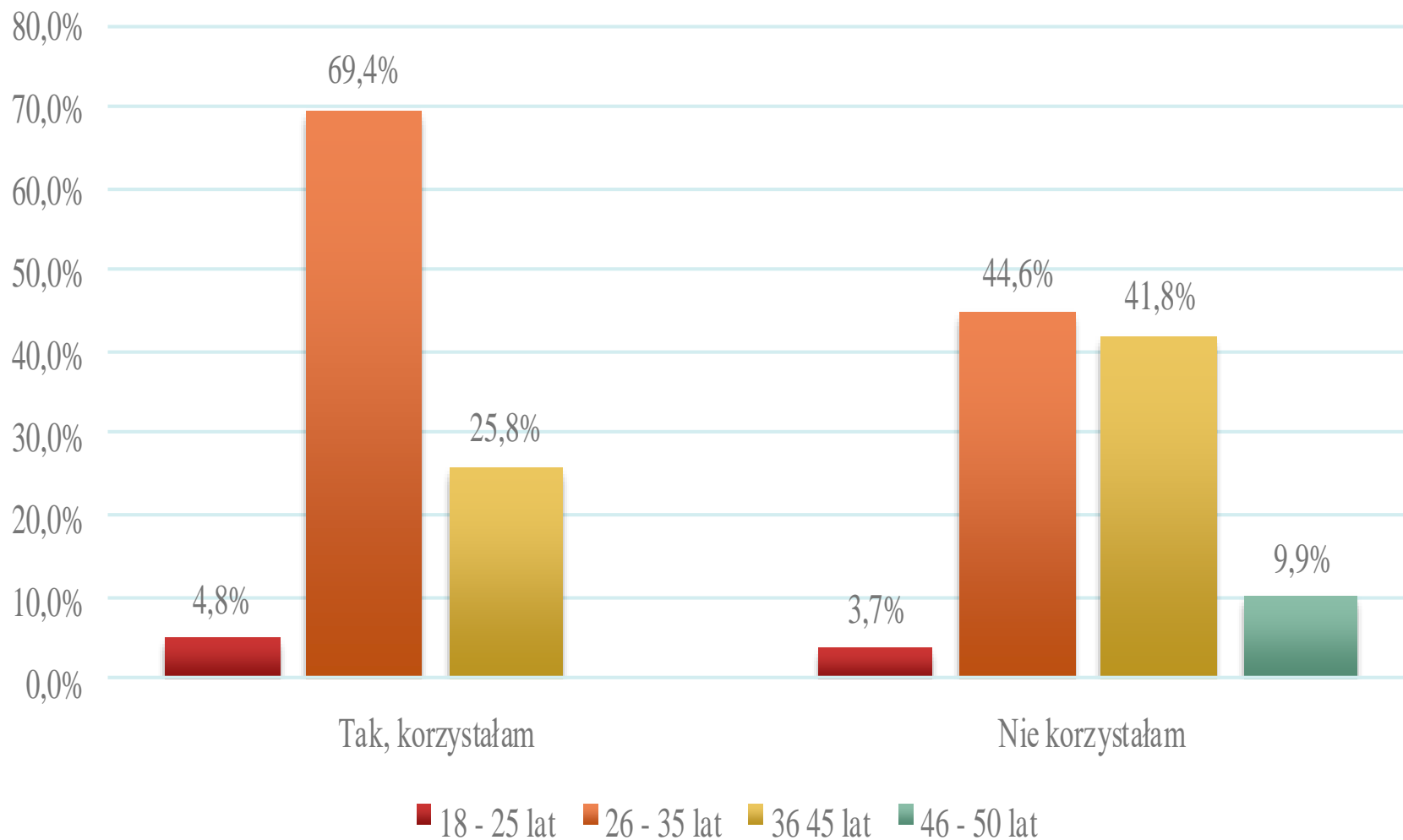
Analiza potrzeby wsparcia kobiety rodzącej przez doułę w opinii kobiet z wywiadem położniczym

MATERIAŁ I METODYKA

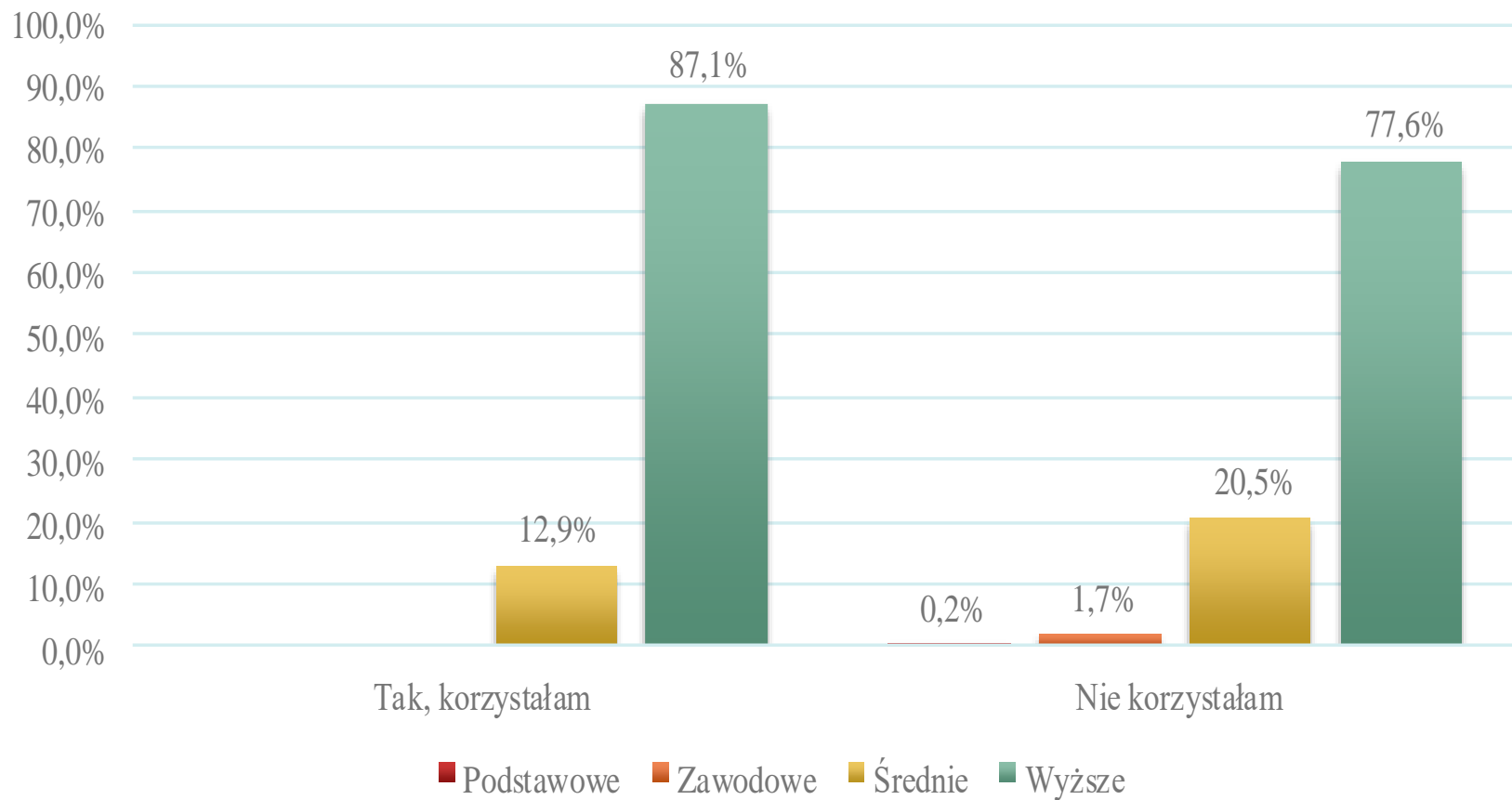
- W badaniu wzięło udział 526 kobiet w wieku od 18 do 50 rż. z wywiadem położniczym
- Badaniami objęto dwie grupy kobiet:
  - grupa badana: kobiety, które kiedykolwiek skorzystały z usług douli (N=62)
  - grupa kontrolna: kobiety, które nigdy nie korzystały z usług douli (N=464)
- Badanie przeprowadzono za pomocą autorskiego kwestionariusza ankiety (met. kuli śniegowej).

WYBRANE WYNIKI BADAŃ

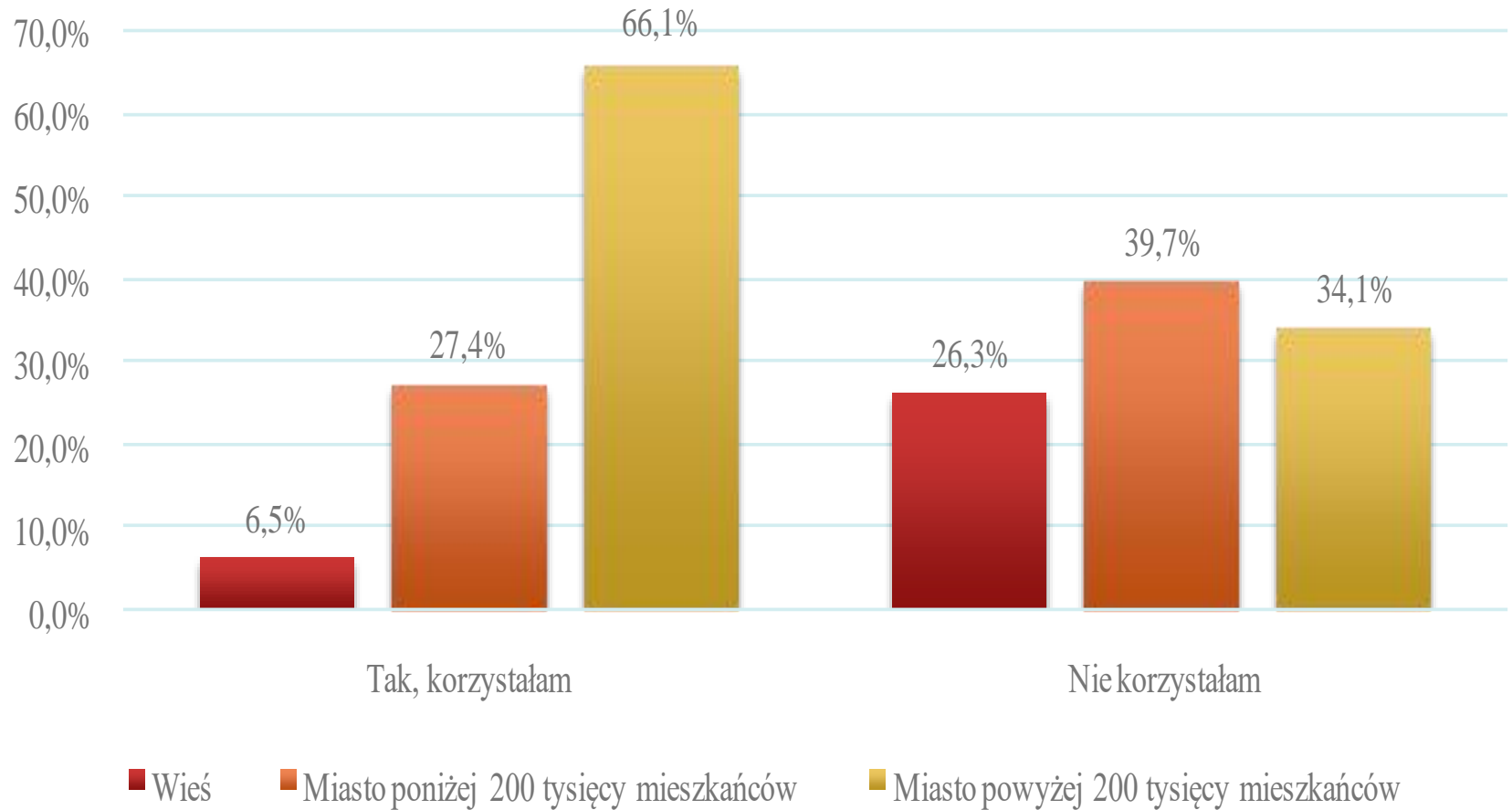
Wiek * Czy kiedykolwiek korzystała Pani z usług douli?

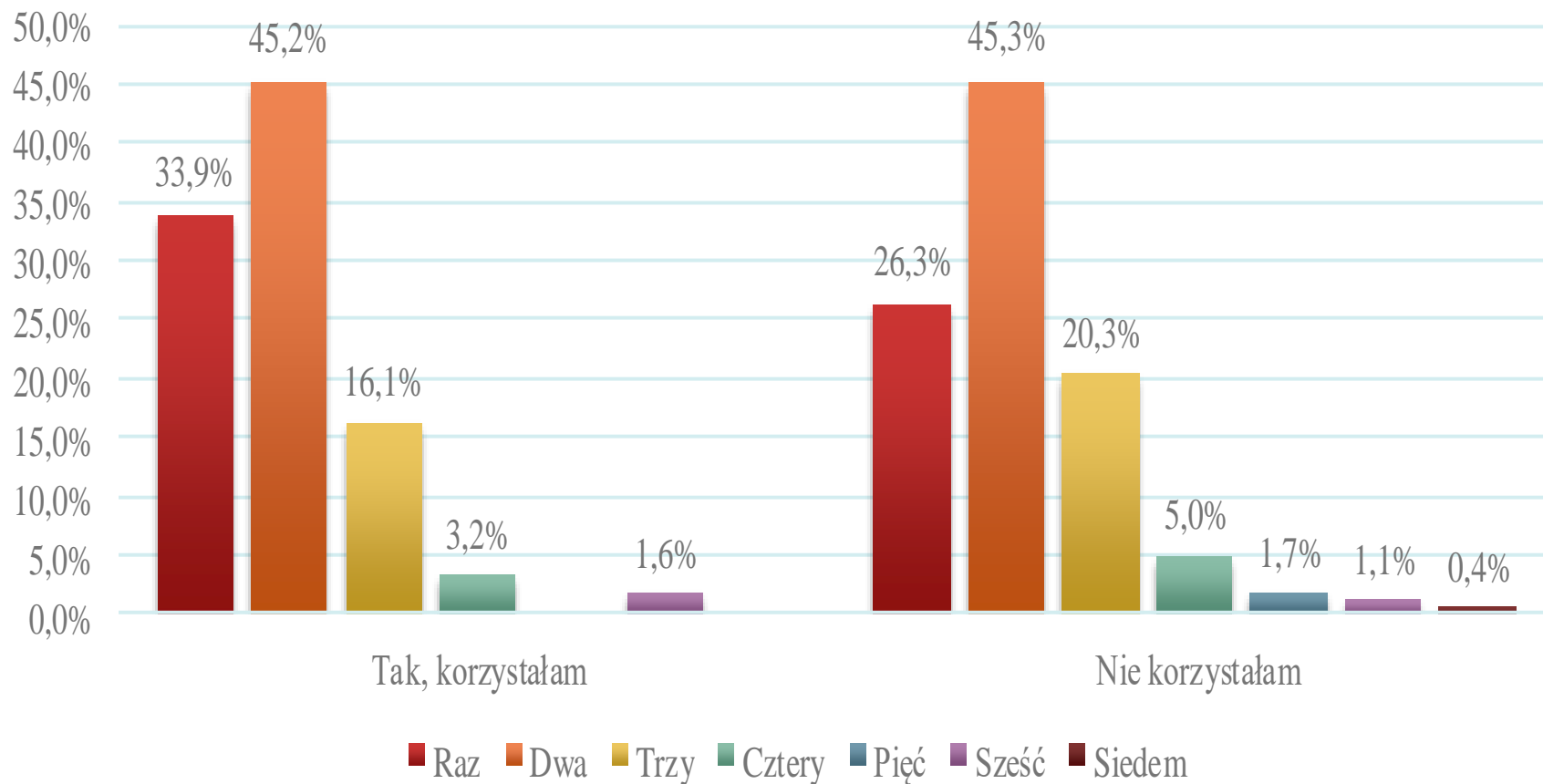
Wykształcenie. * Czy kiedykolwiek korzystała Pani z usług douli?

Miejsce zamieszkania. * Czy kiedykolwiek korzystała Pani z usług douli?

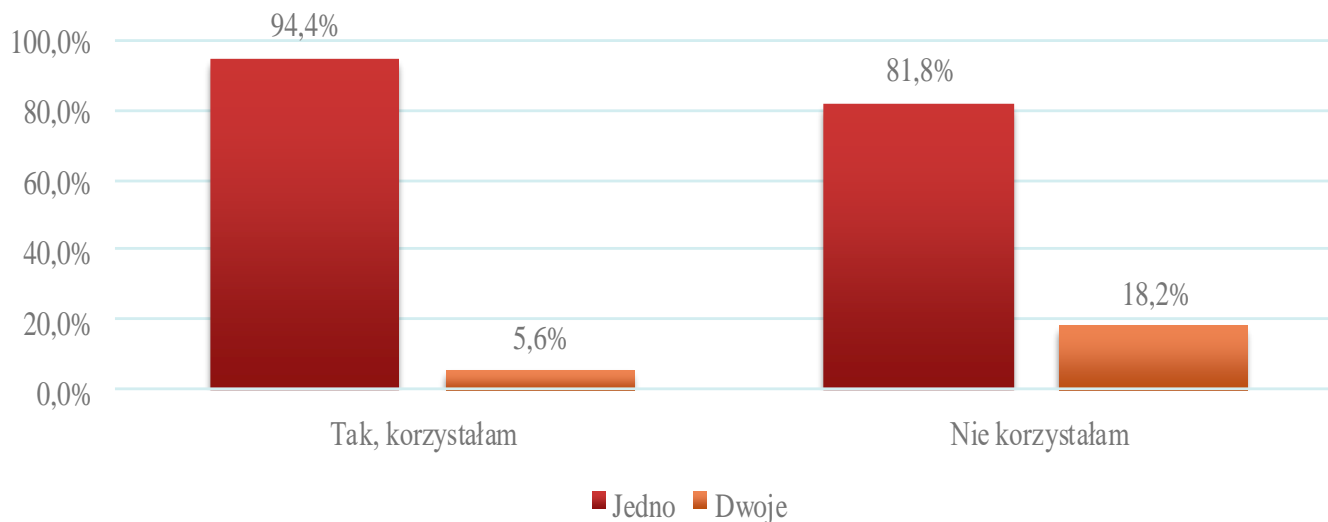

Ile razy Pani rodziła ? * Czy kiedykolwiek korzystała Pani z usług douli?

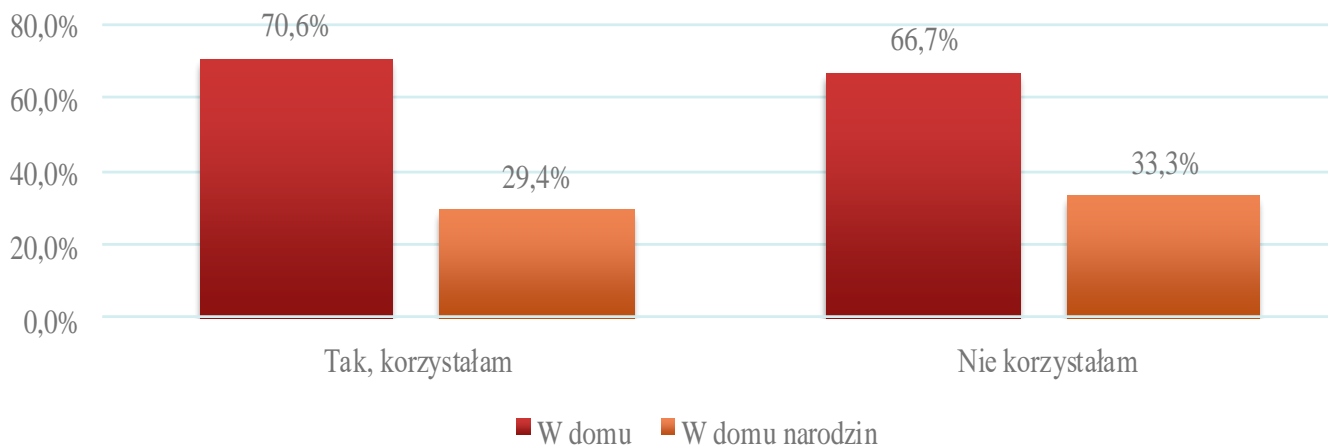

Ile razy rodziła Pani poza szpitalem (np. poród domowy, w domu narodzin)? * Czy kiedykolwiek korzystała Pani z usług douli?

W jakim miejscu innym niż szpital Pani rodziła? * Czy kiedykolwiek korzystała Pani z usług douli?

ZADOWOLONIE Z USŁUG DOULI (N=62).

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
Zdecydowanie tak	95,16%	59
Raczej tak	4,84%	3
Trudno powiedzieć	0,00%	0
Raczej nie	0,00%	0
Zdecydowanie nie	0,00%	0

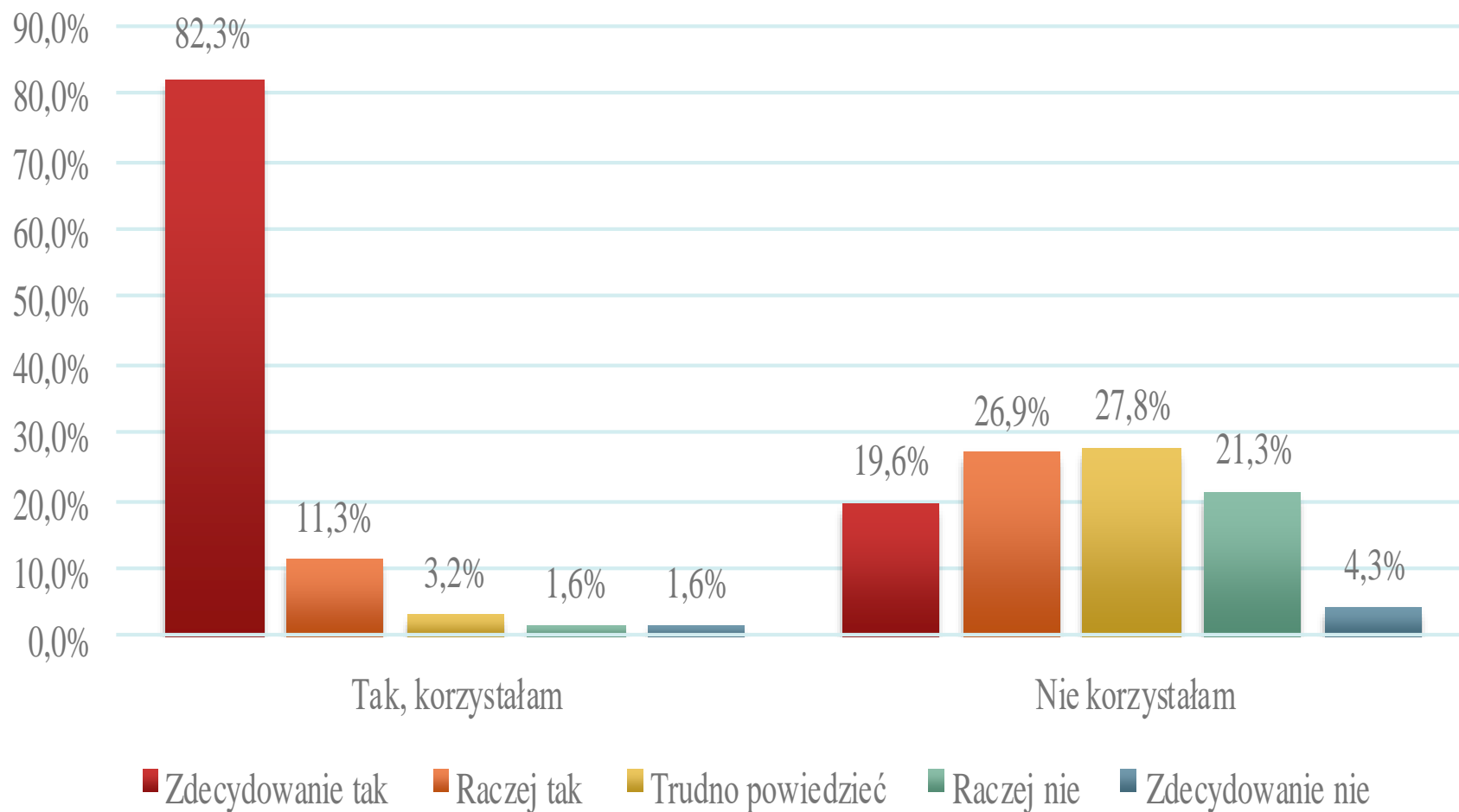
POZYTYWNY WPŁYW WSPARCIA DOULI NA PRZEBIEG PORODU W OCENIE GR. BADANEJ (N=58).

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
Zdecydowanie tak	77,59%	45
Raczej tak	17,24%	10
Trudno powiedzieć	5,17%	3
Doula nie towarzyszyła mi podczas porodu.		4
Raczej nie	0,00%	0
Zdecydowanie nie	0,00%	0

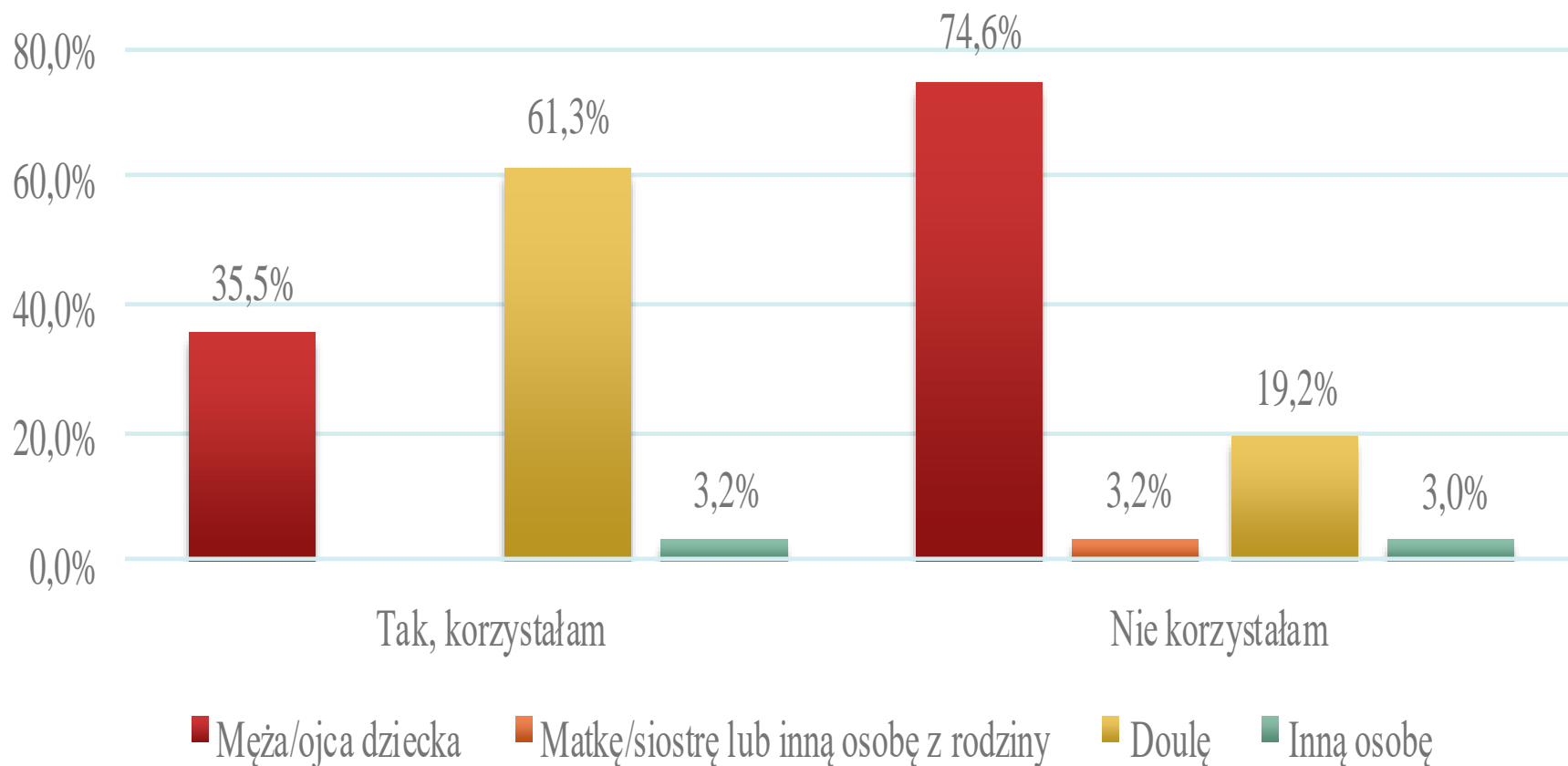
Najważniejszy rodzaj wsparcia otrzymanego od douli :

- wsparcie informacyjne – 30 odpowiedzi
- wsparcie emocjonalne – 24 odpowiedzi
- niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu – 15 odpowiedzi
- ciągłe towarzyszenie – 15 odpowiedzi (COCH)
- wsparcie fizyczne – 14 odpowiedzi
- wsparcie psychiczne – 11 odpowiedzi
- wsparcie laktacyjne – 7 odpowiedzi
- wsparcie ojca dziecka – 5 odpowiedzi
- spokój douli – 5 odpowiedzi
- motywowanie rodzącej – 4 odpowiedzi
- zrozumienie rodzącej – 4 odpowiedzi
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa – 2 odpowiedzi

Gdyby miała Pani urodzić kolejne dziecko, to czy chciałaby Pani skorzystać ze wsparcia douli? * Czy kiedykolwiek korzystała Pani z usług douli?

Gdyby musiała Pani zdecydować się tylko na jedną osobę towarzyszącą podczas porodu wybrałaby Pani: * Czy kiedykolwiek korzystała Pani z usług douli?

Podsumowanie

- Doula to osoba, która ma zapewnić kobiecie wsparcie emocjonalne, fizyczne i informacyjne na czas ciąży, porodu i połogu.
- Przeprowadzone badania własne wykazały, że kobiety korzystające z usług douli określają wpływ jej wsparcia na okres przebiegu ciąży, porodu i połogu **jako zdecydowanie pozytywny**.
- Większość kobiet, które korzystały z usług douli deklaruje, że w przyszłości również skorzysta z jej usług.

Wnioski końcowe

1. W miejsce czasowych i personalnych ograniczeń okołoporodowej opieki szpitalnej nad rodzącą wchodzi rola i zadania douli.
2. Szczególna rola i znaczenie douli związana jest z coraz powszechniejszymi wyzwaniami związanymi z wielokulturowością.

Dziękuję za uwagę!

Kontakt: j.stepkowska@uksw.edu.pl